

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10908 - Drets i Polítiques Socials d'Atenció a la Primera Infància / 1
Titulació	Màster Universitari de Primera Infància: Perspectives i Línies d'Intervenció
Crèdits	3
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
José Francisco Campos Vidal quico.campos@uib.es	11:00	13:00	Dimarts	10/09/2019	07/07/2020	D. 3 Ed. Beatrui de Pinós

Contextualització

Aquesta assignatura, juntament amb *Estratègies d'Intervenció amb Famílies a la Primera Infància* i *Serveis Socioeducatius i experiències educatives innovadores a Europa*, s'inclou en el mòdul 3 titulat *Perspectives i intervenció des de l'àmbit social i educatiu*. El mòdul té com a finalitat analitzar la situació actual de la primera infància des dels contextos socials i educatius, conèixer polítiques de suport a la primera infància per revisar i comprendre la realitat, i proposar noves estratègies d'intervenció. És així que l'àmbit social i comunitari es mostra a través de l'aproximació a l'anàlisi dels diversos serveis i les experiències educatives actuals que es desenvolupen a Europa tenint en compte la multidiversitat. També l'aprofundiment en el marc legislatiu i polític permet emmarcar quines són les perspectives i definir els eixos que cal tenir esment per dissenyar intervencions encaminades a vetllar per a la qualitat de vida de la primera infància: la protecció i el suport a les famílies.

Professorat: Dr. José Francisco Campos Vidal, Professor Titular d'Universitat de l'Àrea de Treball Social i Serveis Socials. Investigador principal del Grup de Recerca "Conflicte, Canvi i Treball Social" i co-director del Màster en Mediació de Conflictes Familiars, Civils i Mercantils, títol propi de la UIB. Ha desenvolupat la seva docència a l'àmbit de les polítiques socials i els serveis d'atenció social a les famílies. Actualment treballa amb l'àmbit de l'atenció psicosocial a les famílies, l'intervenció en situacions de crisi i la mediació i resolució de conflictes. Director del laboratori de Mediació, Resolució de Conflictes y Orientació Familiar de la UIB.

Requisits

Recomanables

Es recomana cursar contemporàniament les assignatures relacionades amb el treball interdisciplinar: *Estratègies d'Intervenció amb Famílies a la Primera Infància* i *Serveis socioeducatius i experiències educatives innovadores a Europa*

Guia docent

Competències

Específiques

- * CE3. Desenvolupar la capacitat de reflexionar sobre la pròpia pràctica i desenvolupament professional promovent projectes innovadors
- * CE6. Conèixer els últims avanços en investigació qualitativa i quantitativa en el camp de les ciències socials, en general, i, més específicament, de les investigacions més recents sobre aspectes relacionats amb la primera infància des dels diferents àmbits (social, salut i educatiu)

Genèriques

- * CG2. Realitzar una anàlisi crítica, avaluar i sintetitzar idees noves i complexes

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Tema 1. Drets i polítiques socials d'atenció a la primera infància

1. Drets de la infància avui.
2. Polítiques de suport a la primera infància.
3. Benestar social i polítiques integrals: la conciliació de la vida familiar i laboral

Tema 2. Resiliència Familiar

1. Que entenem per Resiliència Familiar?
2. Una visió sistèmica de la resiliència.
3. Claus de la resiliència familiar
4. Processos familiars fonamentals per a la resiliència: Sistemes de creences familiars, processos organitzacionals i processos comunicacionals familiars

Tema 3. Enfocaments avançats d'anàlisi del maltractament

1. La lògica dels jocs familiars
2. La metàfora del joc.
3. Jocs de maltracte.
4. Parentalitat, conjugalitat i jocs familiars

Guia docent

Metodologia docent

Els crèdits de contacte professorat-alumnat representen el 33'3% dels crèdits de les assignatures i els crèdits de treball personal el 66'6%. Així doncs, i tenint en compte que l'assignatura és de 3 crèdits ECTS, les hores de contacte professorat-alumnat serà de 20 hores (, repartides de la següent manera:

- 4 sessions de classes presencials amb tot el grup classe, de 3 hores cadascuna (total 12h) dedicades fonamentalment a introduir els continguts i a posar en comú les reflexions i debatre sobre elles.
- 5 h de tutories grupals en equips reduïts (horari a acordar amb el professor/a)
- 3 h de tutories individuals, dedicades a fer un seguiment del Pla de Treball individual de cada alumna/e i del seu procés d'aprenentatge (horari a acordar amb el professor/a) i hores d'avaluació. Durant les hores de treball personal de l'alumnat (50 h, que sumades a les 25 h. de contacte, equivalen a les 75 hores de l'assignatura) l'alumnat haurà de realitzar les activitats i exercicis inclosos en el Pla de Treball. Aquestes activitats inclouen: estudi de cas, comentaris de textos, lectura de llibres, estudi personal, etc., que complementaran els continguts introduïts en les classes presencials i treballats en les sessions de treball dirigit.

Volum de treball

El volum estimat a realitzar en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'assignatura i per a cadascuna de les modalitats organitzatives queda reflectit de la següent manera:

Activitats de treball presencial (0,8 crèdits, 20 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classe teòrica i exposició de continguts	Grup gran (G)	Exposició i anàlisi per introduir els continguts, compartir les reflexions i debatre sobre elles.	12
Classes pràctiques	Tutories grupals	Grup mitjà (M)	Sessions pràctiques de treball dirigit	5
Tutories ECTS	Resum de lectures recomanades	Grup petit (P)	Seguiment del treball individual de cada alumne i del procés de treball interdisciplinar en els grups petits	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (2,2 crèdits, 55 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectures recomanades	Lectura dels textos recomanats i bibliografia bàsica assenyalada	30

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom en grup	Treball interdisciplinar del mòdul 3	L'objectiu del treball és adquirir una visió interdisciplinària en relació a dues temàtiques actuals que condicionen i determinen la qualitat de vida de la primera infància en el nostre context: - La primera infància en context de multiculturalitat - La primera infància en context de vulnerabilitat Per a l'elaboració del treball s'hauran de considerar els següents aspectes tot integrant els continguts desenvolupats a les matèries del mòdul: - Anàlisi del context familiar - anàlisi dels suports i recursos autonòmics i locals adreçats a les famílies i la primera infància - Anàlisi dels indicadors de resiliència familiar L'estudi de cas anirà adreçat a conèixer: a) El context familiar: anàlisi del sistema, parentalitat, suport informal de la família, etc; b) Els serveis i recursos del territori que empra la família, la descripció dels mateixos, els usos que s'en fan d'ells i els beneficis que reporten; c) Anàlisi dels indicadors de resiliència familiar. Per l'elaboració del treball es realitzaran entrevistes, visites i qüestionaris per tal d'obtenir informació. El treball es desenvoluparà en petits grups i tindrà una extensió d'entre 25 i 35 pàgines	25

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les competències establertes a l'assignatura, seran valorades de manera global dins el mòdul 3 del Màster mitjançant l'aplicació d'una sèrie de procediments d'avaluació. A la taula del present apartat es descriu per a cada procediment d'avaluació, la tipologia (recuperable: R, no recuperable: NR), els criteris d'avaluació i el seu pes en la qualificació de l'assignatura. L'alumne obtindrà una qualificació numèrica entre 0 i 10 per a cada activitat avaluativa, la qual serà ponderada segons el seu pes, a fi d'obtenir la qualificació global de l'assignatura. Per superar l'assignatura, l'alumne ha d'obtenir un mínim de 5 punts sobre 10 mitjançant la suma ponderada de totes les activitats realitzades.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Classe teòrica i exposició de continguts

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Exposició i anàlisi per introduir els continguts, compartir les reflexions i debatre sobre elles.
Criteris d'avaluació	1) assistència i participació a les sessions del curs, mínim 80% 2) adequació de les preguntes i comentaris realitzats (argumentació de les idees, relació amb els continguts treballats, aportació i experiències professionals, plantejament de preguntes i qüestionaments que ajudin al grup a avançar)

Percentatge de la qualificació final: 20%

Tutories grupals

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Sessions pràctiques de treball dirigit
Criteris d'avaluació	El professor avaluarà la participació activa, el compliment de les tasques proposades així com l'aportació d'idees rellevants relacionats amb els continguts

Percentatge de la qualificació final: 10%

Resum de lectures recomanades

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Seguiment del treball individual de cada alumne i del procés de treball interdisciplinar en els grups petits
Criteris d'avaluació	Discussió a l'aula sobre els resultats i conclusions e les lectures recomanades, aportant anàlisi rellevants

Percentatge de la qualificació final: 30%

Treball interdisciplinar del mòdul 3

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'objectiu del treball és adquirir una visió interdisciplinar en relació a dues temàtiques actuals que condicionen i determinen la qualitat de vida de la primera infància en el nostre context: - La primera infància en context de multiculturalitat - La primera infància en context de vulnerabilitat Per a l'elaboració del treball s'hauran de considerar els següents aspectes tot integrant els continguts desenvolupats a les matèries del mòdul: - Anàlisi del context familiar - anàlisi dels suports i recursos autonòmics i locals adreçats a les famílies i la primera infància - Anàlisi dels indicadors de resiliència familiar L'estudi de cas anirà adreçat a conèixer: a) El context familiar: anàlisi del sistema, parentalitat, suport informal de la família, etc; b) Els serveis i recursos del territori que empra la família, la descripció dels mateixos, els usos que s'en fan d'ells i els beneficis que reporten; c) Anàlisi dels indicadors de resiliència familiar. Per l'elaboració del treball es realitzaran entrevistes, visites i qüestionaris per tal d'obtenir informació. El treball es desenvoluparà en petits grups i tindrà una extensió d'entre 25 i 35 pàgines
Criteris d'avaluació	L'adequada consulta de fonts bibliogràfiques, documentals i orals; l'aplicació dels continguts de les matèries en el desenvolupament de la temàtica; l'elaboració i redacció del treball; reflexió i anàlisi crític sobre la situació

Guia docent

actual en relació al tema escollit. L'extensió màxima del treball és entre 25-30 pàgines. Es realitzarà una avaluació compartida a través de les assignatures del mòdul. Lliurament del treball: 28 d'abril

Percentatge de la qualificació final: 40%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Coletti, M i Linares, J.L. (1997). *La intervención sistémica en los servicios sociales ante la familia multiproblemática. La experiencia de Ciutat Vella*. Barcelona: Paidós.
- Herrero de Vega, M y Beyebach, M. (2018). *Intervención escolar centrada en soluciones. Conversaciones para el cambio en la escuela*. Barcelona: Herder.
- Imber-Black, E. (2000). *Familias y sistemas amplios. EL terapeuta familiar en su laberinto*. Buenos Aires: Amorrortu.
- Linares, J.L. (2006). *Las formas de abuso*. Barcelona: Paidós.
- Linares, J.L. (1996). *Identidad y narrativa*. Barcelona: Paidós
- Linares, J.L.(2002). *Del abuso y otros desmanes. El abuso familiar entre la terapia y el control*. Barcelona: Paidós
- Sluzki, C. (1998). *La red social, frontera de la práctica sistémica*. Barcelona: Gedisa
- Walsh, F. (2004). *Resiliencia familiar. Estrategias para su fortalecimiento*. Buenos Aires: Amorrortu.

